

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань прав людини,
деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України,
національних меншин і міжнаціональних відносин

15 жовтня 2026 року

Веде засідання голова комітету ЗАДОРЖНИЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)* Радий вас всіх вітати.

Сьогодні планується розглянути три законопроекти, з опрацювання яких наш комітет визначено головним, та один проєкт закону, який нам доручено опрацювати і подати висновок до головного комітету.

Колеги, порядок денний вам був надісланий. То ж переходимо до голосування щодо затвердження порядку денного сьогоднішнього засідання. Прошу голосувати.

Задоржний – за.

Пан Мустафа Джемілев.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемілев – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Доброго дня, шановні колеги. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 8 осіб – за. Рішення прийнято.

Отже, переходимо до розгляду питань порядку денного.

Питання перше. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо підстав перебування в Україні військовослужбовців з числа іноземців та осіб без громадянства (реєстраційний номер 16094 від 21.09.2026 року), поданий народним депутатом України Бобровською та іншими народними депутатами України.

Для представлення цього законопроекту ми запрошували на наше засідання народну депутатку України Бобровську Соломію Анатоліївну. Ви приєдналися, я бачу. Прошу до слова.

БОБРОВСЬКА С.А. Колеги, вітаю. Доброго дня. Дякую, що оперативно змогли зробити комітет.

Разом з Міністерством оборони, міграційною службою були опрацьовані ці такі зміни, і вони вимушені, на жаль. Ми вдруге, бачите, втручаємося фактично в продовження терміну забезпечення посвідками іноземців, в саму цю процедуру на тимчасове проживання. На жаль, не встигають по часу до 10 листопада, власне, в рамках того закону, який був прийнятий у нас у грудні місяці, реалізувати це право. Багато хто не встигає, і відповідно саме через цю проблему виникла ініціатива написати такий законопроект, який був узгоджений міністерством. Бачу пані Наталію з міграційної служби. Знаю, що у них будуть ще техніко-юридичні правки. Але тим не менше.

Історія така, щоб внести зміни вперше в Закон про правовий статус іноземців, про те, що вони мають перебувати, іноземці мають право перебувати, які підписали контракт в наших силах оборони на законних підставах до дня отримання посвідки на тимчасове проживання, але не більше ніж протягом трьох місяців з дня укладання контракту. Це важливий нюанс, який би працював глобально, вже коли устаканиться вся історія у нас з продовженням терміну на отримання посвідки зараз. І теж така карколомна історія була про внесення змін в «Прикінцеві положення» для того, щоб дати можливість фактично ще продовжити у нас фактично на пів року можливість з листопада до травня місяця, це виходить фактично рік, ми даємо часу на подання заяви на видачу посвідки про тимчасове проживання. Я думаю, що цифри, які потребують цих посвідок озвучить Міністерство оборони, вони мають бути присутні, але ми просимо це принаймні такий задум за основу і в цілому по можливості для того, щоб із залом і фракціями проговорити і до 10 листопада встигнути, щоб Президент підписав, і ми так в правильному в правовому полі в законному цей момент вирішили. Зараз, в принципі, я

думаю, багато хто з вас знає, іде фактично така величезна комплексна робота з приводу унормування законодавства до прав, захисту прав військовослужбовців іноземців. Приводимо це все до тями, в порядок. І хочемо навести лад, в тому числі з посвідками на тимчасове проживання.

Власне, ось така ідея про три місяці і продовження до травня. Будемо вдячні за підтримку. З мене все. Знаєте, що комітет підтримав наш цей законопроект. Багато підписантів, багато колег з різних фракцій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за представлення.

Шановні колеги, станом на сьогодні маємо наступні висновки щодо даної законодавчої ініціативи. ГНЕУ висловлює законопроект деякі зауваження. Ви могли з ними детально ознайомитись готуючись до засідання.

Я лише зазначу, що у висновку ГНЕУ немає дійсно критичних зауважень, які б реально свідчили про неможливість реалізації цього законопроекту на практиці. Міністерство фінансів України в межах компетенції до законопроекту зауважень не має.

Ми отримали пропозиції від Державної міграційної служби щодо одного з положень законопроекту, з яким ви мали змогу ознайомитися з надісланих до вас матеріалів. Для більш детального обґрунтування позиції ДМС запрошую до слова Голову Державної міграційної служби України Наталію Миколаївну Науменко. Наталія Миколаївна, прошу до слова.

НАУМЕНКО Н.М. Дякую, шановний Андрію Вікторовичу, шановні народні депутати. Державна міграційна служба в цілому підтримує поданий на розгляд законопроект, однак підпункт 2 пункту 2 «Прикінцевих положень» законопроекту має складності для практичної його реалізації. Так, згідно з запропонованої норми законопроекту з дня набрання чинності

законом встановлено тримісячний строк законного перебування на території України як для іноземців та осіб без громадянства, які проходили військову службу за контрактом у відповідних військових формуваннях і не оформили посвідку на тимчасове проживання та розірвали контракт про проходження військової служби до набрання чинності цим законом, так і для тих, які розірвуть контракт протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим законом. Цей встановлений строк законного перебування на території України необхідний для подальшого врегулювання такими іноземцями та особами без громадянства свого правового статусу перебування на території України. Однак не враховано, що деякі іноземці-військовослужбовці, які розриватимуть контракт після набрання чинності законом, можуть його розірвати в останній день встановленого тримісячного строку для його розірвання. У цьому випадку в таких осіб не залишатиметься часу для подальшого врегулювання свого правового статусу перебування на території України і як наслідок це може привести до нелегального їх перебування, що є порушенням їх прав.

З метою усунення колізії у застосуванні положень законопроекту і забезпечення рівності прав іноземців-військовослужбовців, пропонуємо для кожної з цих категорій встановити тримісячний строк законності перебування на території України окремо. Для тих, які розірвали, припинили контракт про проходження військової служби до набрання чинності цим законом України з дня набрання чинності законом, а для іноземців та осіб без громадянства, які розірвуть, припинять контракти при проходженні військової служби у 3-місячний строк з дня набрання чинності цим законом, протягом 3-х місяців з дня розірвання припинення контракту відповідно.

Також немає потреби встановлювати Кабінету Міністрів України строк необхідний для приведення підзаконних актів у відповідність із цим законом, оскільки процедура оформлення посвідок на тимчасове проживання не

змінюється, а зразок довідки щодо військовослужбовців вже затверджено Міноборони відповідним наказом (від 07.07.2025 року № 456).

Така довідка видається Міноборони у разі технічної неможливості оформити військово-обліковий документ. Натомість іноземці військовослужбовці Національної гвардії документують це військовим квитком або службовим посвідченням. І потреба в оформленні такої довідки, вона відсутня.

Тому дякую за увагу.

І ще хочу додати, що на сьогодні станом – це на 15.10, із заявою про оформлення посвідки на тимчасове проживання, вже звернулося 1676 іноземців військовослужбовців. А станом на, тобто на вересень, було 1436, тобто за два тижні – це приріст в 237 осіб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Миколаївна.

У нас на засіданні присутні представники Міноборони, і наразі ми маємо ситуацію, що ваше міністерство, наряду з Нацгвардією, фактично незадовільно впоралося з виконанням норм діючого законодавства.

І я сподіваюся, що ви розумієте, що кожен раз змінювати закон через те, що ви не можете належним чином організувати процес отримання документів відповідними особами – це ненормально. У разі прийняття парламентом цього законопроєкту, ми обов'язково здійсимо парламентський контроль щодо виконання вами вимог цього закону.

А зараз я хочу почути, чи підтримуєте ви позицію Державної міграційної служби. Будь ласка, пан Присяжнюк Андрій – начальник Центру рекрутингу іноземців та осіб без громадянства Міноборони. Прошу до слова.

ПРИСЯЖНЮК А.В. Бажаю здоров'я.

У Центру рекрутингу і у Міністерства оборони немає пропозицій і зауважень до проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо підстав перебування на території України. Підтримуємо пані Соломію Бобровську, яка подавала законопроект з іншими народними депутатами, а також підтримуємо Державну міграційну службу.

Також хочемо зазначити, що на цей час Центр рекрутингу іноземців та осіб без громадянства у взаємодії з територіальним органом Державної міграційної служби України в Тернопільській області надає сприяння військовим частинам та військовослужбовцям з числа іноземців та осіб без громадянства в оформленні відповідних посвідок на тимчасове місце проживання, також хто проходить службу більше року на постійне місце проживання і також вже є військовослужбовці-іноземці, які отримали паспорти громадян України. Тому ми повністю його підтримуємо і будемо забезпечувати необхідну роботу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дмитро Валерійович, ви одразу хочете чи після запитання?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Ні, я зразу прокоментую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановний пане голову, шановні народні депутати, присутні! Я чому попросив зразу слово, ми коли аналізували цей законопроект, ми повністю звернули увагу на проблематику, яку Наталя Миколаївна висловила. Тобто по суті з цього законопроекту випадає юридично що робити з громадянами, які протягом цих трьох місяців розірвали контракт? Тобто відповіді немає в цьому законопроекті.

І друге, на що ми звернули увагу, так само немає відповіді, коли після припинення розірвання контракту іноземець або особа без громадянства не має дійсного паспортного документа. У нас розповсюджене явище, коли громадяни, наприклад, Російської Федерації або Білорусі, у яких термін паспортів давно закінчився, вони підписали контракт за Збройні Сили України. Так от що з ними робити, тут так само немає відповіді в цьому законопроекті.

В цілому я, безумовно, підтримую прийняття цього законопроекту, але треба доврегулювати два проблемних питання, про які ми зазначили. Тому я не знаю як зразу можна його прийняти за основу і в цілому, до другого читання ну точно можна доопрацювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги члени комітету, чи бажає хтось висловитися по цій законодавчій ініціативі? Наталя Миколаївна, прокоментуйте, будь ласка, Дмитра Валерійовича.

НАУМЕНКО Н.М. Дякую, Андрій Вікторович. Я повністю підтримую пана Дмитра по першій нашій правці. Ми, дійсно, помітили і міграційна служба, і пан Лубінець помітив. І це вже ми запропонували, яким чином це виправити.

Що стосується недійсного паспортного документу, то хочу зазначити, що на сьогодні військовослужбовці при оформленні посвідки на тимчасове або постійне проживання вони можуть подавати не дійсний паспортний документ, строк дії якого закінчився фактично. І ми розуміємо, що вони не можуть його обміняти або отримати новий.

Тому це питання вже врегульоване.

ГОЛОВУЮЧИЙ.

Неллі Іллівна. Мікрофон.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Доброго дня! У мене дуже коротке питання до представників Міністерства оборони тому що ми фактично просто відкладаємо цей закон, дію його в часі. І тому питання у мене таке, які дії зі сторони Міністерства оборони були здійсненні для сприяння цим особам у отриманні необхідних документів? Який прогноз щодо майбутнього? І чи планується остаточно вирішити це питання у той строк, який буде відведений законодавством?

Оскільки, я вважаю, що продовжувати вдруге це вже буде вкрай недоцільно, тобто, яка більша активність Міністерства оборони планується по цьому питанню? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто з представників Міноборони може прокоментувати це?

ПРИСЯЖНЮК А.В. Начальник центру рекрутингу іноземців та осіб без громадянства підполковник Присяжнюк. Затверджені відповідні методичні рекомендації заступника Міністра оборони України. Відповідно ми на практиці відпрацювали минулого тижня велика кількість людей отримала саме 30 чоловік в один день, також поданих 50 зараз пакети документів на отримання посвідки на тимчасове місце проживання. Паралельно спільно з Державною міграційною службою на одній з нарад було проговорено, що можуть бути виїзні комісії, які будуть приймати документи. І безпосередньо в чому виникала найбільша проблема? Найбільша проблема виникала в тому, що люди знаходяться на лінії бойового зіткнення і їх вивозити в міста деколи не було можливим. Тому на одній з нарад було проговорено, що, можливо, зробити виїзні групи Державної міграційної служби. Ми надаємо всі консультації військовим частинам про те, які документи вони повинні подати для Державної

міграційної служби для того, щоб ці люди безпосередньо отримали посвідки на тимчасове місце проживання.

Я вважаю, що терміни повністю реальні і знову ж продовжувати терміни не прийдеться. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Пані Соломія, будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Так, я всім дякую за зауваження, дуже слухні, правильні і насправді зауваження про те, що ми продовжуємо цей термін, він теж слухний. І ми те саме задавали Міністерству оборони.

Андрій, якщо можна прокоментувати або про чисельність, або про відсоткове співвідношення, скільки таких людей в нас залишиться умовно з листопада до травня, щоб ми розуміли, що ми дійсно це покриємо і в нас не буде ще одних підстав продовжити на місяць, два, три, п'ять, там щоб дійсно це встигли. Тому що це питання тепер стоїть уже не лише Міністерства оборони, а вже і МВС, а відтак, ну, Національної гвардії.

І ще одне доречне було запитання від Дмитра Лубінця з приводу закінчення контрактів. Я правильно зрозуміла чи як далі продовжується посвідка, чи вона закінчується і далі продовжують службу або за умови закінчення, наприклад, воєнного стану і контракту? Я насправді цього... ця деталь далі мною принаймні не була пропрацьована і хотіла би почути позицію. Чи тоді це буде громадянство і люди лишаються, чи це посвідка на після закінчення терміну контракту, і вони потім вертаються назад, як ми далі з цими людьми будемо якісь відносини державні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Соломія, два запитання, дивіться, одне до Андрія Присяжнюка.

БОБРОВСЬКА С.А. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інше до ДМС.

БОБРОВСЬКА С.А. Ну, інше, в принципі, до... теж до Міністерства оборони, бо треба розуміти, якщо закінчиться контракт, далі ми тоді чекаємо, що вони перепідписали контракт і знову отримують посвідку на проживання, так, якщо вона закінчується. Пані Наталія, може ви тут теж?..

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, до кого? Давайте ж я ... *(Не чути)*

БОБРОВСЬКА С.А. До ДМС, так. ДМС і Міністерство оборони, ну, в першу чергу Міністерство оборони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну давайте послухаємо.

ПРИСЯЖНЮК А.В. Дякую за запитання.

Відповідно до законодавства людина, яка вже має посвідку на тимчасове місце проживання, вона діє три місяці після закінчення ним проходження військової служби за контрактом, тобто в нього буде ще три місяці для того, щоб заключити контракт.

Як всі знають, відповідно до закону... Відповідно до Положення про проходження військової служби іноземцями та особами без громадянства для того, щоб оформити йому новий контракт, потрібно оформити особову справу. Саме довше відповідно до Закону про Службу безпеки відповідь Служба безпеки надає до 1 місяця про проведення ними спецперевірки. Тобто на практиці це отримується 10-14 днів. Не бачу проблеми, протягом 3 місяців людина зможе відпочити, відновити своє ментальне здоров'я, фізичне здоров'я, і після того знову ж таки повернутися на службу.

В разі, якщо людина проходила – а таких насправді дуже багато, – якщо людина проходила більше року військову службу, йому додається вже посвідка на постійне місце проживання, і за його бажанням він може оформити громадянство України. Тобто проблеми зараз я в цьому не бачу абсолютно ніякої.

Дякую.

БОБРОВСЬКА С.А. І ще про відсоткове співвідношення до травня місяця у мене було питання, чи ми покриємо, щоб потім не було у нас ще одних заперечень.

ПРИСЯЖНЮК А.В. До травня місяця, повторюся, я вважаю на підставі проробленої роботи, яка вже зроблена, відповідно ми маємо більше ніж 10 відсотків зараз вже отриманих посвідок на тимчасове місце проживання. Відповідно зрозумілі механізми, зрозуміло, як це працює. Спільно з Державною міграційною службою, я вважаю, що завдання буде виконано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наталія Миколаївна, будь ласка.

НАУМЕНКО Н.М. На сьогодні посвідка на тимчасове проживання видається на строк дії контракту – це, як правило, рік, – плюс 6 місяців після закінчення контракту на врегулювання свого правового статусу. Дана особа може оформити або новий контракт, або дозвіл на еміграцію, або отримати громадянство, тобто, таким чином, ці питання вже всі врегульовані.

БОБРОВСЬКА С.А. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рухаємося далі. Колеги відповідно до положень Закону України №4739 від 17 грудня 2025 року військовослужбовці із числа іноземців та осіб без громадянства зобов'язані протягом 6 місяців з дня набрання чинності зазначеним законом звернутися за оформленням посвідки на тимчасове проживання. Відповідний строк для звернення завершується вже 10 листопада цього року. Враховуючи, що з різних об'єктивних причин не всі іноземці, на яких поширюється зазначена вимога, змогли своєчасно звернутися за оформленням посвідки на тимчасове проживання, продовження встановленого статусу вважається необхідним та нагальним кроком для недопущення виникнення правової невизначеності щодо їх перебування на території України, втрати законних підстав для такого перебування та пов'язаних з цим негативних правових наслідків. Таке продовження надасть змогу забезпечити належне правове регулювання статусу осіб, які проходять або проходили військову службу в Україні, та врахувати особливості їх фактичного становища під час воєнного стану.

Ми не можемо зволікати з прийняттям цього законопроекту, адже його затримка призведе вже на початку наступного місяця до виникнення правової невизначеності щодо статусу військовослужбовців з числа іноземців та осіб без громадянства, а також створить ризик настання для них негативних правових наслідків, не пов'язаних з виконанням ними військового обов'язку.

Вам усім було надіслано довідку до законопроекту, в якій як проєкт рішення комітету пропонується рекомендувати Верховній Раді України прийняти даний проєкт закону за основу та в цілому з пропозиціями комітету. Відповідні пропозиції у вас в усіх є, і вони вже охоплюють, зокрема, пропозицію Державної міграційної служби України, про яку сьогодні зазначалося, також деякі техніко-юридичні зауваження. Крім того, зважаючи на той факт, що запропоновані в законопроекті положення для належної реалізації не потребують прийняття нових підзаконних

нормативно-правових актів, а також внесення змін до чинних підзаконних актів. Пропозицією комітету пропонується виключити відповідне доручення Кабінету Міністрів України шляхом вилучення із законопроекту пункту 3, розділ II. Таке виключення також необхідне з огляду на доцільність набрання чинності законом та пряме застосування його положень одразу після прийняття, що забезпечить безперервність процесу видачі відповідних документів.

У разі прийняття парламентом законопроекту саме з такими пропозиціями комітету буде вирішено основну проблему, на яку був спрямований цей проєкт закону, а саме: продовження строку для звернення за посвідкою та тимчасове проживання іноземцям з числа військовослужбовців.

Враховуючи, що законопроект є невеликим за обсягом, а пропозиції комітету погоджені з основним виконавцем цього законопроекту, це дає нам змогу не затягувати з цим проєктом і рекомендувати його прийняти одразу за основу та в цілому з нашими пропозиціями. Тож, якщо ми дійсно швидко хочемо вирішити існуючі на сьогодні проблеми, ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо підстав перебування в Україні військовослужбовців з числа іноземців та осіб без громадянства (реєстраційний номер 16094 від 21.09.2026 року), поданий народним депутатом України Бобровською та іншими народними депутатами України, включити до порядку денного шістнадцятої сесії Верховної ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу і в цілому з пропозиціями комітету.

Доручити Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин при підготовці

відповідного тексту на підпис Голови Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

І третє. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата України, голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича. Прошу визначатися, шановні колеги.

Задорожний – за.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую, голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А чому звука нет?

ЯКОВЛЄВА Н.І. Мікрофон, Андрій Вікторович.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Андрій Вікторович, ви вимкнули мікрофон.

ТКАЧЕНКО М.М. Пані Світлана, включіть голові мікрофон, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пардон, заклинило. Продовжуємо.

ЧИЙГОЗ А.З. Я теж підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Кузнєцов, я почув, за.

Чийгоз Ахтем Зейтуллайович – за.

Максим Миколайович, ви ж за теж?

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Богдан Васильович Яременко.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Добрий день. Підтримую. За голосую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 9 осіб – за. Рішення прийнято. Всім дякую.

БОБРОВСЬКА С.А. Колеги, я вам дуже дякую. І до голосування в парламенті тоді за тиждень. Будемо просити його ставити в порядок денний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поїхали далі. Шановні колеги, переходимо до наступного законопроєкту. Проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо працевлаштування іноземців та осіб без громадянства (реєстраційний номер 16073 від 15.09.2026 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Для представлення законопроєкту ми запрошували на наше засідання представника Міністерства внутрішніх справ України. Запрошую до слова пана Тетерю Василя Михайловича – заступника міністра внутрішніх справ України. Прошу.

ТЕТЕРЯ В.М. Доброго дня, шановний голово комітету, шановні народні депутати, шановні учасники засідання. Враховуючи, що головним розробником цього законопроєкту була Державна міграційна служба, з вашого дозволу, пане голово, прошу передати слово Державній міграційній службі України, Наталії Науменко, яка зупиниться на деяких нюансах проєкту та прокоментує невраховані зауваження, надані до редакції попереднього аналогічного законопроєкту (реєстраційний номер 14211), який було відкликано в зв'язку зі зміною складу уряду. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Михайлович.

Наталія Науменко, будь ласка, до слова.

НАУМЕНКО Н.М. Дякую, шановний Андрій Вікторович, шановні народні депутати, Василь Михайлович. Хочу зупинитися дійсно на деяких деталях законопроекту 16073. Попередня редакція законопроекту подавалася до Верховної Ради України минулим урядом. Законопроект був зареєстрований під номером 14211, розглядався комітетом, однак був відкликаний у зв'язку зі зміною складу Кабінету Міністрів України. Мета цього законопроекту, це запровадити єдиний дозвіл на тимчасове проживання і працевлаштування та зробити процедуру його отримання зрозумілою для заявника, роботодавця від державних органів. Сам проєкт спрямований на імплементацію положень Директиви ЄС 2024/1233 і наближення українського законодавства до європейської моделі регулювання трудової міграції. За чинною загальною процедурою роботодавець отримує дозвіл на застосування праці іноземця, а іноземець окремо оформлює посвідку на тимчасове проживання. Це різні процедури і здійснюються різними органами. Законопроект вже поєднує питання допуску до роботи та проживання в механізмі єдиного дозволу, зберігаючи при цьому перевірку документів і необхідні безпекові процедури. І для цього передбачено створення єдиного державного вебпорталу працевлаштування іноземців та осіб без громадянства. Через портал роботодавець подає пропозицію щодо вакансій, іноземець обирає вакансію, а сторони підтверджують намір працевлаштування. Після отримання пропозицій роботодавця, заявник подає електронну заяву на єдиний дозвіл. Подати її можна як з-за кордону так і під час законного перебування в Україні. Рішення про надання дозволу або відмову прийматиме Державна міграційна служба України у взаємодії з уповноваженими органами. Для цього рішення встановлено строк до 30 календарних днів. Позитивне рішення є підставою для оформлення візи у випадках, коли вона потрібна. Для оформлення посвідки заявник подає оригінали документів та біометричні дані. Посвідка підтверджуватиме право на тимчасове проживання та працевлаштування. Проєкт враховує інтереси

українського ринку праці. Схвалення вакансій для іноземців передбачає перевірку роботодавця, оцінку в потребах залучення іноземної праці, і неможливості заповнити вакансію іноземців, якщо є зареєстровані безробітні громадяни України. Для категорій, які мають вільний доступ до ринку праці, діятимуть визначені законом винятки. Зокрема такий доступ пропонується надати громадянам Європейського Союзу. Водночас передбачено гарантії для працівників. Для припинення трудового договору передбачено три місяці для пошуку нової роботи за збереженням законних підстав перебування. Зміна роботодавця відбуватиметься за встановленою процедурою в межах строку дії посвідки. Для іноземців, які завершили навчання в Україні, також передбачено три місяці законного перебування для завершення відповідної програми. Це створює можливість перейти до легального працевлаштування. Рішення про відмову та відкликання дозволу можуть бути оскаржені в адміністративному порядку або до суду. Для переходу до нової процедури передбачено шестимісячний період підготовки. Дозволи на застосування операцій, видані до запровадження порталу, використовуватимуться до закінчення строку їх дії. Реалізація закону передбачається в межах наявних бюджетних призначень відповідних органів.

Я дуже просила шановних народних депутатів з огляду на стислі строки виконання Дорожньої карти з питань верховенства права, схваленої розпорядженням Кабміну від 14 травня 2025 року №475 «Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 «Основи процесу до вступу до ЄС», а це IV квартал 2026 року, законопроект, який сьогодні розглядається, не враховує зауваження, які були подані до попередньої редакції, реєстраційний номер 14211, який було відкликано у зв'язку зі зміною складу уряду. Враховуючи важливість законопроекту як євроінтеграційного, готові разом з народними депутатами членами комітету доопрацювати його до другого читання, щоб максимально врахувати всі зауваження і народних депутатів, і Головного

науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, і органів влади, щоб закон став, дійсно, робочим і дієвим.

Тому дуже просимо комітет підтримати законопроект 16073 та рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Миколаївна.

Колеги, станом на сьогодні маємо наступні висновки щодо даної законодавчої ініціативи.

ГНЕУ висловлюють до законопроекту низку зауважень, які багато в чому дублюють зауваження до попереднього урядового проекту закону. Вони оприлюднені в карті законопроекту і посилання на них містяться в надісланих вам інформаційній довідці.

Від себе скажу, що до законопроекту є дійсно слушні зауваження ГНЕУ, над якими потрібно буде попрацювати. Саме з такої думки ми виходили, коли рекомендували парламенту прийняти попередній проект закону в першому читанні.

Міносвіти і науки України і Адміністрація Державної прикордонної служби України зауважень до законопроекту не мають.

Шановні колеги члени комітету, чи бажає хтось висловитись по цій законодавчій ініціативі? Колеги, хочу зазначити, що розроблення та прийняття закону щодо внесення змін до законодавства, спрямованих на уніфікацію процедури оформлення єдиного дозволу на працевлаштування та на проживання для іноземців та осіб без громадянства, передбачене дорожньою картою в питанні верховенства права. Тобто цей законопроект, окрім іншого, має також євроінтеграційну складову, яку необхідно враховувати при прийнятті рішення.

Вам всім було надіслано довідку, в якій зазначені основні зауваження до проекту закону. Вони фактично дублюють всі ті зауваження, які ми мали до попереднього урядового законопроекту та залишаються актуальними і для

цього проєкту. Тому я не буду ще раз їх озвучувати, але ми обов'язково зазначимо їх у своєму висновку.

Враховуючи почуті позиції розробників законопроекту і з огляду на можливість усунення наявних зауважень і пропозицій при доопрацюванні проєкту закону під час його підготовки до другого читання, а також те, що прийняття законопроекту сприятиме прозорості працевлаштування іноземців шляхом оптимізації процедур видачі дозволів на застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні, відповідно до *acquis* ЄС, пропоную підтримати дану законодавчу ініціативу в першому читанні.

Тож якщо ніхто не заперечує, ставлю на голосування наступне рішення комітету. Рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо працевлаштування іноземців та осіб без громадянства (реєстраційний номер 16073 від 15.09.2026 року), поданий Кабінетом Міністрів України), включити до порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата України голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича. Прошу голосувати.

Задорожний – за.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемільєв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко Максим – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Євген Геннадійович Яковенко.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Підтримую, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 9 осіб – за. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного законопроекту.

Наталя Миколаївна, подякувати вам. Ні, ще рано. Вибачте, будь ласка.

Переходимо до наступного законопроекту – проект Закону про внесення змін до Закону України «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні» щодо запровадження тимчасового порядку підтвердження відомостей про місце проживання на тимчасово окупованих територіях (реєстраційний номер 15420 від 16.07.2026 року), поданий народним депутатом України Гнатенком В.С. Для представлення цього законопроекту ми запрошували на наше засідання народного депутата України Гнатенка Валерія Сергійовича. Він до нас вочевидь не приєднався.

Колеги, я сподіваюся, що ви ознайомилися з основними положеннями цього законопроекту. Ним, по суті, встановлюється особливий порядок підтвердження реєстрації або декларування місця проживання для громадян України, чиє зареєстроване, задеклароване місце проживання розташовано на тимчасово окупованих територіях України. Станом на сьогодні маємо наступні висновки щодо даної законодавчої ініціативи. ГНЕУ висловило до законопроекту низку концептуальних зауважень, суть яких зводиться до того, що запропоновані в проєкті положення значною мірою відтворюють або дублюють вже чинні норми Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні».

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету ухвалив рішення, згідно з яким законопроект не матиме впливу на показники бюджету. Мінфін України зазначає, що запропоновані законопроектом положення щодо підтвердження місця проживання на підставі сукупного аналізу даних інших державних реєстрів, не визначають які саме відомості будуть отримуватися із визначених джерел інформації, лише відомості про задеклароване, зареєстроване місце проживання чи інші відомості, які опосередковано підтверджуватимуть проживання на окупованих територіях до їх окупації або

на територіях, на яких ведуться бойові дії. Не передбачають довшановлювати достатність та несуперечливість відомостей для підтвердження місця проживання та, у разі встановлення достатності та несуперечливості відомостей, надавати витяг про реєстрацію місця проживання відповідно до цього пункту.

Звертається увага, що положення законопроекту передбачають, що Державна міграційна служба України підключається до вирішення питання про підтвердження місця проживання лише у випадку відсутності або суперечливості відомостей. Також не уточнено в законопроекті в якому реєстрі, інформаційній системі тощо зберігатиметься інформація про підтвердження задекларованого зареєстрованого місця проживання на окупованих територіях, або на територіях, на яких ведуться бойові дії, та чи мають вноситися такі відомості до реєстру територіальних громад, в яких проживає внутрішньо переміщена особа.

Міністерство цифрової трансформації України також надає до законопроекту зауваження. Зокрема, звертає увагу, що підтвердження реєстрації або декларування місця проживання громадян України, яке здійснюватиметься ДМС на підставі відповідної заяви становитиме собою нову адміністративну послугу.

При цьому зазначена адміністративна послуга одночасно є також і електронною публічною послугою, а норми права, які регулюють її надання, повинні відповідати законодавству у сфері надання публічних (електронних публічних), в тому числі адміністративних послуг, і першочергово Законом України «Про адміністративні послуги» та «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг».

Однак законопроект не визначає усіх основних ознак, елементів, атрибутів, складових відповідної адміністративної послуги, передбаченої частиною першою статті 5 Закону України «Про адміністративні послуги», що не забезпечує належної повноти та вичерпності нормативно-правового

регулювання ключових та найбільш істотних аспектів надання відповідної послуги.

Крім того, у висновку Міністерства цифрової трансформації України вказується, що проєкт закону не містить норми, яка становила би собою правову підставу для наступного прийняття Кабінетом Міністрів України підзаконного нормативно-правового акту, який повинен детальніше врегулювати процедурні аспекти надання зазначеної адміністративної послуги. Також зазначається, що положення проєкту закону створюють суттєві регуляторні колізії з пунктами 2, 3 та 10 «Прикінцевих та перехідних положень» Закону України «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні», якими вже вичерпно визначено первинні джерела підтвердження відомостей про місце проживання, порядок їх перевірки через відомчу інформаційну систему та спеціальний механізм реєстрації осіб з тимчасово окупованих територій без зняття з попереднього обліку, що також підтверджується порядком, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 року № 820.

Додатково наголошується, що покладання на Державну міграційну службу України обов'язку щодо здійснення сукупного аналізу даних у чотирьох державних реєстрах інших відомств протягом трьох робочих днів за відсутності встановленого автоматизованого обміну даними є технічно невиконуваним в ручному режимі. Державна міграційна служба не підтримує законопроект.

Зважаючи на те, що норми проєкту здебільшого стосуються діяльності якраз діяльності Державної міграційної служби, прошу знов до слова Голову Державної міграційної служби України Наталію Миколаївну Науменко. Прокоментуйте, будь ласка, чому проєкт не підтримується, і чи може він бути реалізованим на практиці?

НАУМЕНКО Н.М. Дякую, шановний Андрій Вікторович. Шановні народні депутати, з вашого дозволу дозвольте висловити позицію до поданого на розгляд законопроекту. Так законопроектом, як уже озвучувалося, запропоновано, що підтвердження реєстрації або декларування місця проживання громадян України, чи є зареєстроване, деклароване місце проживання, розташоване на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження та де не створені або не функціонують реєстри територіальних громад, здійснюються на підставі відомостей, що містяться в ЄДДР, відомостей, внесених до паспорта громадянина України у формі книжечки (це штамп про реєстрацію місця проживання), електронних даних, зафіксованих на безконтактному електронному носії, що містяться у паспорті громадянина України у формі ID-картки, або довідки про внесення відомостей до ЄДДР.

У разі відсутності або суперечливості відомостей у зазначених джерелах підтвердження місця проживання здійснюється міграційною службою на підставі сукупного аналізу даних інших державних реєстрів. У тому числі: Державного реєстру виборців, Державного реєстру фізичних осіб – платників податків, реєстру застрахованих осіб, Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування або інформаційних системи Мінсоцполітики.

У цьому зв'язку хочу наголосити, що деякі території Донецької та Луганської областей, а також територія Автономної Республіки Крим та міста Севастополя тимчасово окуповані Російською Федерацією з початку 14-го року, у зв'язку з чим органи реєстрації на зазначених територіях взагалі не були утворені. Тому на сьогодні наповнити відомчу інформаційну систему міграційною службою відомостями про осіб, місця проживання яких зареєстровано за адресою житла, розташованого на таких територіях, неможливо. Тому вже на сьогодні Законом України про надання публічних

(електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання імперативно встановлено, що для підтвердження інформації про місце проживання (перебування), зареєстроване до набрання чинності цим законом, тобто до грудня 21-го року, окрім витягу з реєстру територіальної громади, який не можна сформувати, оскільки органи реєстрації на тимчасово окупованих територіях не утворено, особа може подавати відомості про місце проживання, що були внесені до паспорта громадянина України, виготовленого у формі книжечки, або паспорта громадянина України для виїзду за кордон у формі е-паспорта або е-паспорта для виїзду за кордон. Тобто всі органи влади відповідно до вимог закону повинні приймати як підтвердження інформації про зареєстроване/деклароване місце проживання особи на тимчасово окупованій території інформацію, яка зафіксована в цих документах.

Також пунктом 10 розділу VI «Прикінцевих та перехідних положень» цього закону, Закон 1871, врегульовано спеціальні норми для осіб, що прибули з тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України, а також з територій, на яких ведуться або велися бойові дії, що дозволяють реєструвати нове місце проживання без зняття з попереднього обліку. Крім того, виконання пунктів 10, 10.3 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону 1871 Постановою Кабміну від 04.08.2023 року № 820 затверджено Порядок внесення відомостей про адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування), що знаходиться на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, а також на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії.

Так відповідно до цього порядку відомості про адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) особи на тимчасово окупованій території вносяться до ЄДДР під час оформлення, обміну паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон. У разі, коли місце проживання особи зареєстровано на тимчасово

окупованій території України, на якій не були створені органи реєстрації, визначальною інформацією про місце проживання такої особи є інформація, внесена до документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, а це паспорт громадянина України у формі книжечки. Для внесення до ЄДДР відомостей про зареєстроване місце проживання особи також може використовуватися інформація з: Державного реєстру виборців, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.

Отже, лише в разі наявності в зазначених реєстрах відомостей про зареєстроване місце проживання особи на території України тимчасово окуповані у 2014 році де органи реєстрації утворено не було, такі відомості вносяться до реєстру під час оформлення паспорта громадянина України або закордонного паспорта та в подальшому мають відображатися у еПаспорті та еПаспорті для виїзду за кордон.

Згідно закону еПаспорт та еПаспорт для виїзду за кордон пред'являються особою замість та без додаткового пред'явлення паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон або документів про місце проживання.

Слід зазначити, що міграційною службою забезпечено передачу відомостей з реєстрів до порталу Дія для формування, власне, еПаспорту або еПаспорту для виїзду за кордон.

Разом з тим ми можемо констатувати, що були певні проблеми щодо відображення в еПаспорті інформації про місце проживання, оскільки, там не було дати. Разом з тим Міністерством цифрової трансформації на сьогодні вже в повному обсязі реалізоване відображення в еПаспорті та еПаспорті для виїзду за кордон інформації про зареєстроване місце проживання незалежно від того чи була зазначена дата реєстрації чи не була, про що Державне підприємство «ДІА» поінформувало міграційну службу відповідним листом. Е-паспорт для виїзду за кордон формується за бажанням особи, на ім'я якої

оформлено паспорт громадянина України у формі картки або закордонний паспорт, оформлений із застосуванням засобів реєстру.

Щодо використання відомостей Державного реєстру виборців, Державного реєстру фізичних осіб – платників податків, реєстру застрахованих осіб, Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування на інших інформаційних систем, то ці системи не є джерелами інформації про задеклароване або зареєстроване місце проживання особи відповідно до Закону України «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні» як самостійної підстави для підтвердження таких відомостей та може привести до правової невизначеності і створення ризиків внесення до відомчої інформації системи міграційної служби недостовірних відомостей.

Крім того, запропоновані законопроектом положення щодо тимчасового порядку підтвердження задекларованого або зареєстрованого місця проживання громадян України, місце проживання яких знаходиться на тимчасово окупованих територіях, не узгоджується з положеннями законів України «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні» та «Про Єдиний державний демографічний реєстр» та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, а також із прийнятими на їх виконання нормативно-правовими актами.

Таким чином, питання підтвердження інформації про місце проживання осіб, зареєстрованих до набрання чинності Законом (1871) «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні» вже врегульовано пунктом 2 розділом VI «Прикінцеві та перехідні положення» цього закону, а також відповідними нормативно-правовими актами у сфері оформлення паспортних

документів та реєстрації, декларування місця проживання і додаткового врегулювання не потребують.

З огляду на це проєкт Закону України 15420 не підтримується Державною міграційною службою у запропонованій редакції. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Миколаївна.

Шановні колеги, чи бажає хтось висловитися з приводу цього законопроєкту? Дякую.

Окрім вже зазначених зауважень звертаю вашу увагу на наступне. Перше. Законопроєкт передбачає запровадження спеціального механізму підтвердження реєстрації або декларування місця проживання громадян України, чиє зареєстроване деклароване місце проживання, розташоване саме на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, на яких органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження та де не створені або не функціонують реєстри територіальної громади. Запропонована конструкція вбачається концептуально та юридично некоректною, оскільки створює враження про існування в Україні таких тимчасово окупованих територій, на яких органи державної влади України здійснюють свої повноваження і на яких функціонують відповідні реєстри.

Друге. Проєктом Закону України пропонується встановити... закону, пардон, пропонується встановити спеціальний порядок підтвердження реєстрації або декларування місця проживання на тимчасово окупованих територіях саме на період дії воєнного стану в Україні та протягом одного року після його припинення або скасування.

Водночас запропонований строк дії спеціального правового регулювання не узгоджується з предметом його регулювання, оскільки воєнний стан та тимчасова окупація є різними за своєю правовою природою обставинами, початок, тривалість та припинення яких не обов'язково

збігаються у часі. Враховуючи, що необхідність запровадження запропонованого механізму обумовлена саме тимчасовою окупацією відповідних територій та пов'язаною з нею неможливістю здійснення органами державної влади України своїх повноважень, строк дії такого механізму доцільно визначати у безпосередньому зв'язку з періодом тимчасової окупації, а не з періодом дії воєнного стану.

І останнє. Проєктом закону фактично передбачається, що за результатами сукупного аналізу відомостей, отриманих з різних державних реєстрів та інформаційних систем, формується або видається витяг про реєстрацію місця проживання, який має підтверджувати відповідні відомості. Однак витяг за усталеною практикою є документом, що відображає відомості, які вже містяться у відповідному реєстрі або іншому інформаційному ресурсі, та не передбачає самостійного встановлення чи формування органом нових відомостей на підставі оцінки та зіставлення інформації з різних джерел. Натомість запропонований проєктом механізм фактично передбачає встановлення посадовою особою юридично значущого факту (про місце проживання) шляхом оцінки та зіставлення відомостей з різних державних реєстрів, які у тому числі можуть містити різні або суперечливі дані. Такі дії є більш характерними для прийняття рішення певною посадовою особою, а не для формування витягу з відповідного реєстру чи інформаційної системи. При цьому проєктом закону не визначено порядок дії у разі встановлення розбіжностей між відомостями, отриманими з різних джерел, державних реєстрів та інформаційних систем. Прошу з урахуванням позиції Державної міграційної служби України, зважаючи на значну кількість зауважень до законопроєкту як концептуального так і юридичного характеру, ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону про внесення змін до Закону України «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в

Україні» щодо запровадження тимчасового порядку підтвердження відомостей про місце проживання на тимчасово окупованих територіях, (реєстраційний номер 15420 від 16.07.2026 року), поданий народним депутатом України Гнатенком, за наслідками розгляду у першому читанні відхилити.

Друге. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата, голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

Шановні колеги, прошу голосувати.

Задорожний – за.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую і голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ткаченко Максим Миколайович.

Чийгоз Ахтем Зейтуллаєвич.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковлєва Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Підтримую пропозицію комітету. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

9 осіб – за. Рішення прийнято. Вісім. Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду законопроекту, який нам доручено опрацювати та надати щодо нього висновок головного комітету. Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо пільгового обчислення вислуги років за період позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України (реєстраційний номер 16104 від 25.09.2026 року) поданий народним депутатом України Завітневичем О.М. та іншими народними депутатами України.

Головним комітетом з розгляду даного законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Для представлення законопроекту ми запрошували Завітневича

Олександра Михайловича, він до нас вочевидь не приєднався, у нього справи.

Колеги, цим законопроектом пропонується внести зміни до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб", згідно з яким:

Перше. Особам з числа військовослужбовців (крім військовослужбовців строкової служби) рядового, сержантського, старшинського та офіцерського складу, іншим особам, які мають право на пенсію за цим законом, до вислуги років для призначення пенсії зараховується час позбавлення особистої свободи, факт якої встановлено у порядку, визначеним Законом України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей».

Друге. На пільгових умовах особа з числа осіб, визначених пунктом 1 частини першої статті 2 Закону України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей», до вислуги років для призначення та визначення розміру пенсії зараховується 1 день позбавлення особистої свободи за 3 дні проходження служби.

Станом на сьогодні до цього законопроекту оприлюднено висновок ГНЕУ, який висловлює до проекту закону деякі зауваження. Ви могли з ними ознайомитися у картці законопроекту. Їх у першу чергу має опрацьовувати головний комітет, а ми як неголовні розглядаємо цей проект закону в межах своїх предметів відання.

Шановні колеги, чи бажає хтось висловитись? Дякую.

Колеги, з приводу формулювань, запропонованих у законопроекті...

ЧИЙГОЗ А.З. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слухаю.

ЧИЙГОЗ А.З. Хороша ідея, чесно кажучи, тому що багато хто звертався з тих, хто відсидів в полоні, в тюрмах. Це, мені кажется, це правильна пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ахтем Зейтуллайович.

Станом на сьогодні до цього законопроекту оприлюднило висновки ГНЕУ. Далі рухаємось, шановні колеги. В законопроекті пропонується передбачити пільгові умови призначення та визначення розміру пенсії для громадян із числа осіб, визначених пунктом 1 частини першої статті 2 Закону України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей».

Однак варто зазначити, що відповідна норма визначає виключно коло осіб, на яких поширюється дія зазначеного закону. Зокрема у вказаному пункті мова йде про осіб, які належать до складу сил безпеки і сил оборони України. Тобто фактично норма, на яку міститься посилання в законопроекті, визначає лише категорію громадян, які, маючи передбачені законом підстави, можуть претендувати на прийняття відповідною комісією рішення про встановлення факту позбавлення їх особистої свободи, але щодо яких такий факт ще не обов'язково встановлений.

Враховуючи зазначене, запропоновані в проекті положення доречно уточнити, передбачити, що відповідна пільга застосовується до осіб, стосовно яких вже встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Друге. Ключовою нормою законопроекту є положення щодо запровадження пільгових умов призначення та визначення розміру пенсії для осіб з числа військовослужбовців, стосовно яких встановлено факт

позбавлення особистої свободи. Водночас проєкт закону не містить «Перехідних положень», спрямованих на врегулювання питань, пов'язаних із застосуванням відповідних пільгових умов до правовідносин, що виникли до набрання ним чинності, зокрема, не визначено чи поширюватимуться запропоновані в законопроекті норми на осіб, яким пенсії вже призначено, та чи підлягатиме така пенсія перерахунку.

Однак, вважаю, що попри наявність законопроекту та деякі зауваження, які можуть бути виправлені під час підготовки проєкту закону до другого читання, запропоновані в ньому положення є позитивним кроком у напрямку посилення соціального захисту військовослужбовців, які були позбавлені особистої свободи. Запропоновані зміни сприятимуть підтримці державою осіб, які зазнали особливих випробувань під час захисту суверенітету та територіальної цілісності України, а також забезпечить належне визначення їхнього внеску у боротьбі з державою-агресором через надання справедливих пенсійних пільг. З урахуванням зазначеного, пропоную підтримати цей законопроект у першому читанні.

Тому, якщо ніхто не заперечує, шановні колеги, я ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо пільгового обчислення вислуги років за період позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України (реєстраційний номер 16104 від 25.09.26 року), поданий народним депутатом України Завітневичем та іншими народними України. За наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу. Прошу голосувати.

Задорожний – за.

Пан Джемілев Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемілев голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ткаченко Максим Миколайович.

Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 8 осіб – за. Рішення прийнято.

Колеги, чи є в когось якась інформація, якою ви хотіли поділитися з членами комітету в розділі «Різне»?

Дякую.

Шановні народні депутати, на цьому порядок денний вичерпано. Всім дякую. Засідання оголошую закритим. Радий був зустрічі. На все добре.